

עיר ללא אלימות

אכיפה

תורת ההפעלה של המוקד הרואה

כתיבה ועריכה: איתמר שוורץ, מנהל תחום אכיפה ב'עיר ללא אלימות', המשרד לביטחון הפנים

עריכה לשונית: אורית אביטל, יחידת המידע, המשרד לביטחון הפנים

עיצוב גרפי: ניצן קרביץ, 'עיר ללא אלימות', המשרד לביטחון פנים

קראו, העירו והאירו:

טל שומר (מנהל תחום בכיר טכנולוגיות במשרד לבט"פ), גונן ירום (מנהל תחום בכיר בעל"א), ד"ר ימית אלפסי (מנהלת התחום המקצועי בעל"א), אבי מזרחי (מנהל אגף הפיקוח בעיריית רמלה), אריה בנר (מנהל תכנית על"א בעיריית רמלה), דניאל יצחק (קב"ט עיריית ראש העין), לילך טל-ניר (מנהלת תכנית על"א בראש העין), מוטי כהן (ס. קב"ט ומנהל מוקד בעיריית דימונה), חזי ניר (קב"ט עיריית כפ"ס), יואל אבן שושן (ראש מנהלת חירום וביטחון בעיריית נתניה).

דבר מנהל 'עיר ללא אלימות'

אני שמח להציג את תורת ההפעלה של ה"מוקד הרואה". תורה זו גובשה בהתבסס על הניסיון הנצבר בקרב גורמי אכיפה משטרתיים ורשותיים, בשימוש באמצעים טכנולוגיים לצורך הבטחת ביטחונם של התושבים.

ה"מוקד הרואה" מאפשר ליישובים לעשות שימוש מושכל באמצעים טכנולוגיים בכדי להבטיח, ביעילות מרבית, את שלומם של התושבים הפוקדים את המרחבים הציבוריים, כמו גם את שלמותה של הסביבה הפיסית, החשופה לאיומי ונדליזם.

תורת ההפעלה המוצגת לפניכם, באה לענות על הצורך בהגדרות אחידות של יעדים ומשימות של מוקדים רואים הפרוסים היום ביישובים רבים בארץ, כמו גם על הצורך בגיבוש כלים ואסטרטגיות להגברת היעילות בשימוש באמצעים אלה. תורה זו אוצרת בתוכה את הניסיון הנצבר ביחס להפעלת מוקדים רואים תוך התחשבות במוגבלות המשאבים העומדים לרשות הרשות המקומית והמשטרה. חשוב לא פחות, תורה זו מוצגת תוך ציון הדרכים בהן ניתן ליישם עקרונות והנחיות הפעלה תוך שמירה על זכויות האזרח לפרטיות.

כולי אמונה כי "מוקד רואה" הפועל לאורה של תורת הפעלה זו, בשילוב עם מאמצים נוספים בתחומי האכיפה, רווחה, חינוך, פנאי וקהילה, שהינם חלק בלתי נפרד מתכנית 'עיר ללא אלימות', יוכל לקדם את מסוגלות היישובים להתמודד עם תופעות פשיעה ואלימות ולהבטיח את ביטחון תושביהם.

דני שחר

מנהל תכנית עיר ללא אלימות

פתח דבר:

במסגרת תכנית 'עיר ללא אלימות' ולטובת תגבור מאמצי האכיפה והמניעה ברשויות המקומיות הוחלט על הקמת מערך מצלמות בנקודות ובאזורים אשר הוגדרו "אזורים חמים" או "נקודות חמות"¹ ומהווים בראיית ההיסטוריה הגזרתית של הרשות מוקדי אלימות פוטנציאליים או קיימים.

המערך הטכנולוגי נועד לשרת את ביטחון התושבים ולהפחית את האלימות במס' מישורים בהם ההרתעה, המניעה (על ידי איתור מקדים של אירועים העלולים להפחתת אירועי אלימות) הטיפול באירוע (התערבות בעת אירוע והכוונת גורמי אכיפה לשטח) והתחקיר (לאחר האירוע).

תורת ההפעלה של המוקד הרואה נבנתה ונכתבה על מנת לסייע לרשויות הפועלות במסגרת תכנית 'עיר ללא אלימות' להפעיל את המוקדים הרואים בצורה יעילה ונכונה על ידי מתן כלים ועקרונות כלליים לתכנון, הפעלה ובקרה על עבודת המוקד אל מול המטרות ותפיסת ההפעלה של התכנית ברשות.

המסמך הנ"ל מכיל חומר מקצועי הנועד לסייע לרשות להפעיל את המוקד בצורה אפקטיבית. לפיכך, הוא מהווה הצעה והמלצה בלבד ואינו מחייב את הרשויות המקומית!

תורת ההפעלה כתובה בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד! ומתייחסת לשני המינים בצורה שווה.

¹ מיקוד האזורים על פי ניתוח סטטיסטי של נתוני משטרת ישראל בהתאם לסל עבירות שהוגדר מראש.

תוכן עניינים:

7	1. א. המוקד הרואה- כללי
7	1. ב. ייעוד המוקד
7	1. ג. מטרות המוקד
8	2. א. מודל ההפעלה של המוקד- כללי
9	2. ב. עקרונות להפעלת מוקד רואה
10	2. ג. סדר עדיפויות להפעלת גורמי אכיפה באירועי מוקד רואה
11	2. ד. איוש המוקד
12	3. א. נהלי המוקד
13	3. ב. עזרי שליטה למוקד
14	4. א. תכנון הפעלת המוקד
	4. ב. קביעת מס' המוקדנים
15	4. ג. קביעת תכנית הצפייה במצלמות
16	5. הגדרת תפקידים
	5. א. מנהל מוקד רואה
17	5. ב. אחמ"ש
18	5. ג. מוקדן
19	6. הכשרות
	6. א. מנהל מוקד/אחראי משמרת
	6. ב. מוקדן
20	7. מדידה והערכת המוקד
21	8. מוקד רואה משולב
	8. א. כללי
	8. ב. הנחות יסוד
	8. ג. עקרונות הפעלה

22..... 9. המוקד הרואה בחירום.....

9.א. כללי

9.ב. אירועי חירום

9.ג. פיקוד ושליטה

9.ד. משימות בחירום

23..... 9.ה. נהלים.....

9.ו. אחר

24..... 10. מודל שימוש באמצעי דמה.....

נספחים:

25..... נספח א'- תחקיר אירוע אכיפה.....

29..... נספח ב'- פורמט ליומן אירועים.....

30..... נספח ג'- תכנית אכיפה שבועית – מעקב אכיפה.....

31..... נספח ד'- סד"פ לאירועי מוקד רואה.....

32..... נספח ה'- לוח שליטה בגורמי אכיפה לאחראי משמרת.....

33..... נספח ו'- נוהל משפטי זמני להתקנת מצלמות במרחב הציבורי.....

37..... נספח ז'- דוגמא לכתב התחייבות לסודיות של מוקדן.....

38..... נספח ח'- פורמט לספר הפעלת מוקד רואה.....

1. א. כללי:

המוקד הרואה הוא **אחד האמצעים** להגברת האפקטיביות של גורמי האכיפה. ככזה הוא תומך במאמצי האכיפה האופרטיביים ואינו בא במקומם.

המוקד מהווה חלק מהותי ממאמץ ההרתעה האכיפתי ברשות ואמון על הפעלת גורמי האכיפה והתגובה האופרטיביים לצורך מניעה וטיפול² (הכלה) באירועי אלימות בשטחים אליהם הוא צופה.

1.ב. ייעוד המוקד:

להוות מרכז שליטה ובקרה באמצעות מערכת של מצלמות וחיישנים לאיתור, מניעה, טיפול ותחקור אירועי אלימות ופשיעה במרחב הציבורי ברשות המקומית.

1.ג. מטרות המוקד:

1. בקרה על מוקדי אלימות, איתור מוקדם והכוונת גורמי אכיפה לצורך מניעתה.
2. הכוונת כוחות תגובה לטיפול באירועי אלימות.
3. תיעוד עבירות אלימות וונדליזם וסיוע לגורמי האכיפה למיצוי הדין עם עבריינים.
4. סיוע לפיקוד על אירוע בשעת חירום.
5. תיאום בין גורמי האכיפה השונים בשגרה ובחירום.
6. להוות בסיס לחקירת מתחמים ולהבניית תכנית עבודה.
7. להוות כתובת לפניות אזרחים בנושא הביטחון האישי ועבירות 'איכות חיים'.
8. סיוע לשליטה בפעילויות המחייבות תיאום בין גורמי הרשות המקומית (לדוגמה- אירועים בהם פועלים מדריכי מוגנות, סיירת הורים, שיטור משולב ומדריכי פנאי).

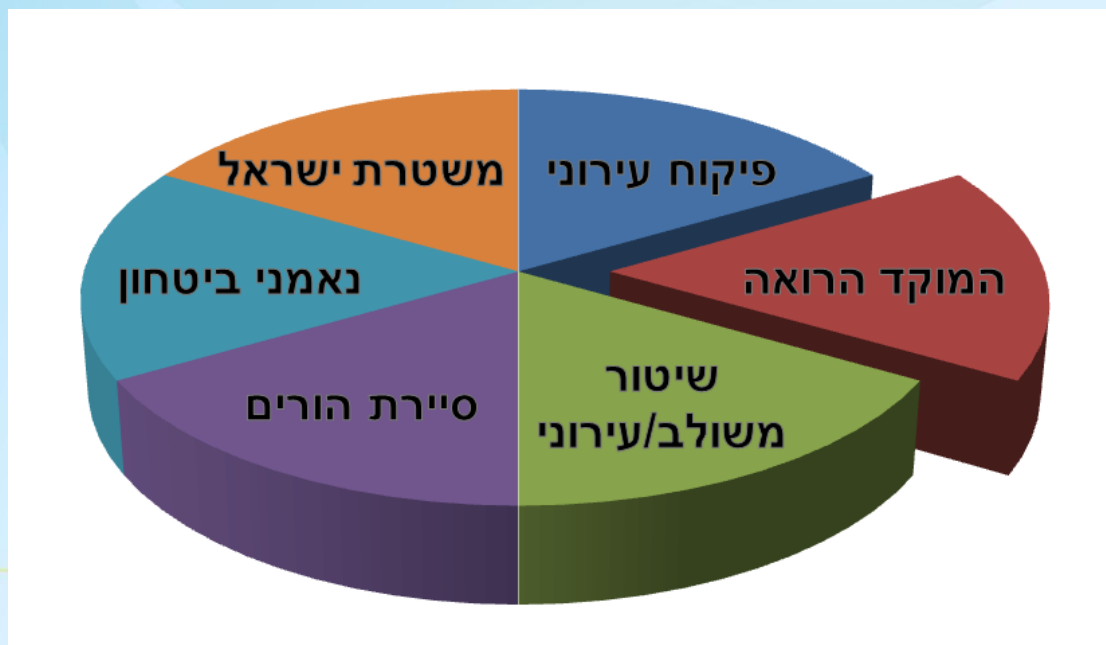
² הכלה- מניעת זליגת האירוע לאזור אחר תוך שליטה על עוצמתו ומניעת הסלמתו.

2. מודל ההפעלה של המוקד:

2.א. כללי:

המוקד הוא כלי אחד מבין מכלול גורמי האכיפה ביישוב. ככזה, אין הוא עומד לבדו אלא זקוק לכוח תגובה על מנת להביא את יתרונותיו לידי ביטוי בתחום האכיפה. הפעלה נכונה של המוקד ומיצוי יכולותיו השונות באיתור, הפעלה והכוונה, יסייעו להפעלה נכונה וטובה יותר של כלל מערך האכיפה ולמיצוי יכולות גורמי האכיפה האופרטיביים.

תרשים - המוקד הרואה כחלק ממכלול האכיפה ברשויות

2.ב. עקרונות להפעלת מוקד רואה:

1. המצלמות יוצבו על פי ה"מצפן" שהוציא המשרד לביטחון הפנים (קיום מנחים למימוש המערך הטכנולוגי)³.
2. המצלמות יפעלו לטובת טיפול בעבירות איכות החיים ועבירות האלימות⁴.
3. מנהל המוקד⁵ יקבע תקן לצפייה במצלמה (למשל- מוקדן אחד על כל 15 מצלמות), כך שיינתן מענה סביר לכמות המצלמות.
4. מנהל המוקד יקבע מצלמות אשר הינן מצלמות "ברזל" ומצלמות מתחלפות ו/או קופצות באירוע.
5. מנהל המוקד יבנה תכנית סדורה לצפייה במצלמות לפי עקרונות שייקבעו^{6,7}.
6. גורמי האכיפה ברשות (מ"י, פקחים וכו') יכירו את מיקומי המצלמות ואת יכולות המערכת וידעו להשתמש בה בכל זמן נתון.
7. במצלמות שאינן נצפות בשגרה יש להגדיר את גבולות האזורים שכניסה אליהם, התגודדות של מס' דמויות מוגדר וכו' מקפיץ את התמונה.
8. עבודת המוקד אל מול גורמי האכיפה האופרטיביים תעשה על בסיס תרגול ושפה משותפת.
9. המוקד יעבוד בשיתוף פעולה מלא עם משטרת ישראל.
10. המוקד יאויש על ידי מוקדן/תצפיתן בשעות שינותחו לפי המיפוי בתחום האכיפה.
11. המוקד יפעל על פי נהלים סדורים ולפי מקרים ותגובות מוגדרים.
12. המוקד יתעד אירועים המדווחים מכלל הגורמים (אזרחים, כוחות שיטור משולב, סירת הורים וכו').
13. המוקד יפעיל את גורמי התגובה אל מול זיהויים במערכת המצלמות או בעקבות פניות מאזרחים למוקד.
14. מנהל המוקד ייבנה מדרג הפעלה פרטני לאירועי תגובה.
15. מנהל מוקד יכתוב תיק הפעלה למוקד רואה⁸.

³ מתוך אתר 'עיר ללא אלימות' – www.Cwv.gov.il

⁴ תפיסת ההפעלה של תחום האכיפה בעל"א

⁵ בכל מקום בו מצוין **מנהל המוקד**, הדבר יבוצע בשיתוף ובהכוונה של הקב"ט והמת"ח.

⁶ לפי ניתוח של כמות מצלמות, אופי המצלמות (קבועות/ניידות), שעות חמות וכו' – עמ' 15 במסמך זה.

⁷ תכנית הצפייה במצלמות תופיע בתיק ההפעלה של המוקד – עמ' 38 במסמך זה.

⁸ לפי פורמט לכתובת תיק הפעלה למוקד רואה – כנ"ל.

2.ג. סדר עדיפויות להפעלת גורמי אכיפה באירועי מוקד רואה:

על מנת למצות בצורה מיטבית את גורמי האכיפה האזרחיים ולאור החוסר המובנה בכוחות אופרטיביים יש לבנות תכנית מדרגית להפעלת כוח האכיפה ברשות. את המדרג יש לבנות בשיתוף עם כלל גורמי האכיפה המשתתפים בפורום.

שיקולים מנחים לקביעת מדרג העדיפויות בהפעלת גורמי האכיפה באירועי מוקד רואה:

1. סוג האירוע וחומרתו (מהו גורם האכיפה המוסמך לטפל באירוע).
  2. מיקום גורמי האכיפה (ניידות משטרה, שיטור משולב, ביטחון עירוני, סירת הורים וכו').
  3. המשתתפים באירוע (בני נוער, עולים, מבוגרים וכו').
  4. מיקום האירוע ביחס לאוכלוסייה (אזור תעשייה אל מול פארק שכונתי) ואל מול פעילות פנאי/חינוך המתבצעת ברשות (מגרשים מוארים, פרויקט מחצלות, מסיבת אוזניות וכו').
  5. אירועים מקבילים (ואופיים/חומרתם של האירועים).
- א. ההחלטה **בפועל** של כוח התגובה המופעל לאירוע תבוצע על ידי הקב"ט/מנהל המוקד/מנהל הזירה/מוקדן (לפי ההיררכיה הנ"ל) בהתאם לשיקולים ובנוגע לגורמי האכיפה האזרחיים בלבד. שיקול הדעת בדבר הפעלת כוחות משטרת ישראל הינו באחריות בלעדית של הקצין המשלח וקצין המשמרת.

* לאחר קביעת מדרג ההפעלה ואישורו ניתן להטמיעו במערכת השליטה ובקרה כך שבאירוע נתון יינתן המענה לפי מה שנקבע מראש.

דוגמה למדרג הפעלה של גורמי תגובה לפי אירועים

האירוע	עדיפות גבוהה	עדיפות בינונית	עדיפות נמוכה
אירוע אלימות בבית ספר	רכז מוגנות	שיטור משולב	משטרה
הקמת רעש בפארק	סירת הורים/מדריך נוער	שיטור משולב	משטרה
קטטה	משטרה	סירת אופניים	סירת הורים
שתיית אלכוהול בפארק	שיטור משולב	סירת הורים	פיקוח עירוני
ונדליזם	פיקוח עירוני	משטרה	סירת הורים

2.ד. איוש המוקד:

1. המוקד יאויש לפי תכנית שתיקבע על סמך החלטת קב"ט הרשות המקומית/ראש אגף ביטחון.
2. התוכנית צריכה לכלול ימים ושעות בהם יופעל המוקד, כמות המוקדנים (כפועל יוצא מתקציב האכיפה, כמות המוקדים וכו') בהתאמה לאירועים ומועדים שונים (ימי חופש, חגים וכו').
3. המוקדנים יהיו לאחר שירות צבאי או שירות לאומי או במסגרת השירות הלאומי האזרחי כפי שנקבע במסמך המדיניות של המשרד לביטחון הפנים.
4. המוקדן יעבור הדרכה לתפקידו באחריות קב"ט הרשות/ראש אגף הביטחון.
ההכשרה הינה תנאי מחייב לתחילת העבודה.

דוגמא לטבלת איוש מוקד רואה

המשמרת	שעות	מס' מוקדנים
משמרת בוקר	07:00-15:00	2 מוקדנים
משמרת ערב	15:00-23:00	מוקדן אחד
משמרת לילה	23:00-07:00	מוקדן אחד

3.א. נהלי מוקד:

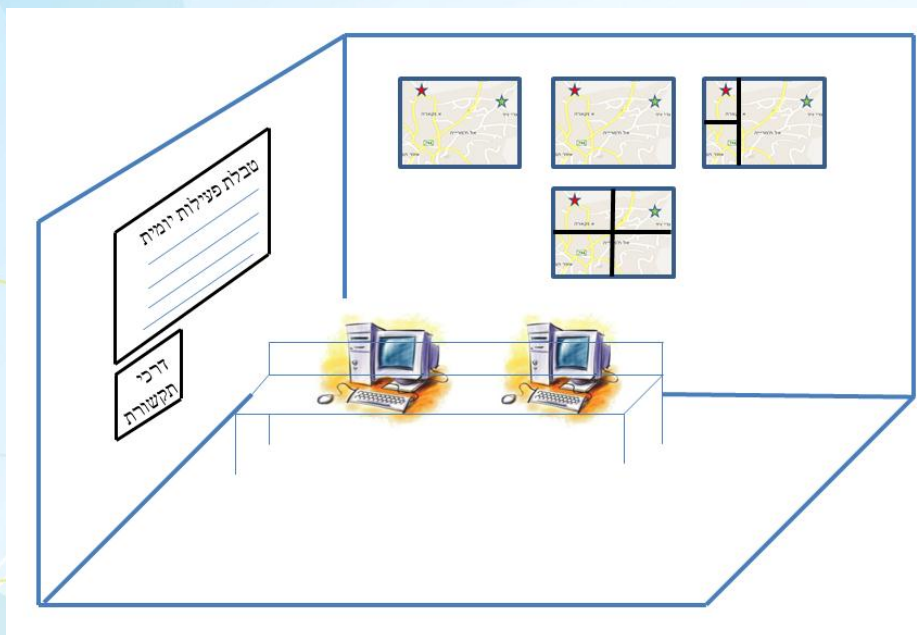
1. כל מנהל מוקד יכתוב נוהל המתאר את אופן פעילות המוקדנים (זמני הגעה למשמרת, קוד לבוש, איסורים והנחיות מיוחדים).
2. כל דיווח יירשם במערכת השליטה והבקרה ו/או ביומן המבצעים.
3. בכל אירוע יש לציין את הפרטים הבאים: שעה, תאריך, הגורם המדווח, הגורם אליו הועברה הפנייה וסטטוס הטיפול.
4. בכל החלפת משמרת יתבצע נוהל החלפה שיכלול בעיקרו מעבר על אירועים אחרונים, עדכון לגבי הפעילויות השונות, מעבר על תקינות מצלמות וכו'.
5. כל מוקד יכלול את הנהלים הבאים:⁹
  - א. תיק הפעלת מוקד רואה (ע"ב הפורמט המצורף במסמך זה).
  - ב. נוהל שת"פ משטרת ישראל (ייכתב ע"י הקב"ט והמת"ח) - נהלי דיווח ועדכון, עבודה משותפת באירועים, מבצעים משותפים וכו'.
  - ג. נוהל הפעלת סיור משולב/שיטור עירוני (ע"ב נוהל מ"י).
  - ד. נוהל דיווח אירוע (ייכתב ע"י הקב"ט) - מדרג הדיווחים והפעלת הכוחות באירועים.
  - ה. נוהל סריקה במצלמות (ייכתב ע"י הקב"ט והמת"ח) - פירוט המצלמות, שטחים נצפים, משימה של כל מצלמה, הגדרת מצלמות ברזל וכו'.

⁹ ניתן ורצוי לצרף נהלים נוספים כגון נוהל הפעלת המוקד בחירום, נוהל פתיחת בתי ספר וכו' - ניתן לקבל דוגמאות לנהלים ממנהל תחום האכיפה בעל"א.

3.ב. עזרי שליטה למוקד:

1. סד"פים (סדר פעולה למוקדן) בעת אירוע (שגרה וחירום).
2. דרכי תקשורת של גורמי אכיפה וחירום שונים (קצין המשמרת במרחבים המשטרתיים, מד"א, מכבי אש, פיקוד העורף, קב"ט, מנהל 'עיר ללא אלימות ברשות', רכז סיירת הורים, שיטור משולב וכו').
3. מפה הכוללת את פריסת המצלמות ואמצעי השליטה ברשות.
4. ספר הפעלת ה"מוקד הרואה".
5. תכנית פעילות שבועית/יומית של גורמי האכיפה (מ"י, שיטור משולב, סיירת הורים, סיירת חברים).
6. תכנית שבועית ויומית של החינוך הבלתי פורמאלי/פנאי (מדריכי נוער, מגרשים מוארים וכו' כולל דרכי תקשורת אל הגורם האחראי בכל פעילות).
7. יומן אירועים (ביומן קשיח או על בסיס תכנת שו"ב).

סכמה של מוקד רואה ועזרי השליטה

4. א. תכנון פעולת המוקד:

בתכנון הפעלת המוקד יש לקחת בחשבון מס' אלמנטים אשר משפיעים בצורה ישירה על אופן ההפעלה:

- א. כמות המוקדנים הדרושה (בהתאם למשמרות שהוחלטו ולאור המיפוי של מס' המצלמות, אופיין וכו') כולל הכשרתם ומשכורתם.
- ב. עלות תחזוקה שוטפת שנתית כחלק מתקציב האכיפה / רשות השנתי.
- ג. עלות שכירת התקשורת¹⁰ כחלק מתקציב האכיפה/רשות שנתי.

4.ב. קביעת מס' מוקדנים:

על מנת לתכנן את אופן ההפעלה האופרטיבי של המוקד הרואה יש להתרכז במס' פרמטרים שהבחינה המשותפת שלהם תוכל לסייע בהחלטה בנוגע לכמות המוקדנים הדרושה:

- א. כמות המצלמות הקיימות והמתוכננות בפרק הזמן הנראה לעין.
- ב. כמות מסכי הצפייה במוקד.
- ג. האם למוקדן יש תפקיד בנוסף להפעלת מצלמות- (מוקד עירוני או מוקד רואה לבד).
- ד. שעות פעילות המוקד.
- ה. האם המוקד מחובר לאמצעים נוספים (אזעקות / מצלמות נוספות/לחצני מצוקה)
- ו. כמה מתוך המצלמות הן מצלמות עם יכולת VMD ולכמה מתוכן היכולת הזו רלוונטית¹¹.
- ז. כמות המצלמות הנעות (המצריכות הפעלה של מוקדן)
- ח. תקציב שנתי להפעלת המוקד.
- ט. ניתוח אירועים לפי סל עבירות האלימות ועבירות איכות החיים בחתך של שעות וימים (יספק אינדיקציה טובה לגבי שעות הפעלת המוקד ועומס האירועים).

¹⁰ ברשויות בהן מתבססת התקשורת על תקשורת באמצעות כרטיס SIM.

¹¹ יכולת ה VMD (Video Motion Detection) מאפשרת הקפצת תמונה גם במצלמות שאינן נצפות ברגע נתון.

4.ג. קביעת תכנית הצפייה במצלמות¹²:

תכנית הצפייה במצלמות המוקד הרואה תאפשר מיצוי נכון ומיטבי של יכולות המוקד ויכולות המוקדנים. התכנית צריכה לתת מענה לכל המצלמות בהתחשב במס' גורמים:

- א. כמות המוקדנים במשמרת.
- ב. מיפוי האירועים לפי זמן ומיקום.
- ג. סוג האירועים (אירועים המצריכים התערבות מיידית, אירועים לתחקור וכו')
- ד. אפשרויות המצלמות (הקפצת תמונה, איתור תנועה חריגה וכו').
- ה. כמות מסכי הצפייה.

דוגמה לתכנית צפייה במצלמות במוקד רואה

הערות	מצלמות מתחלפות	מצלמות קבועה	מס' מסך
	2,5	1	1
	10,9	4	
החלפה כל עשר דקות	12,14	7	
מתחלפות אוטומטית VMD-	16,15	8	
			2
			3
			4

¹² התכנית תיקבע לזמן שגרה ותשונה בהתאם להערכת מצב /אירועים חריגים (כגון פעילות עירונית באזור מסוים, מבצע אכיפה, מועדים וחגים המצריכים היערכות מיוחדת).

5. בעלי תפקידים:

5.א. מנהל מוקד רואה:

הגדרת תפקיד:

- ממונה על הפעלת המוקד הרואה בשגרה ובחירום.
- ממונה על גיוס והכשרה של כ"א למוקד הרואה.
- ממונה על מדידה והערכה של תפקוד המוקד.
- ממונה על בניית תכנית העבודה של המוקד ואישורה על ידי הגורם הממונה.
- ממונה על הקשר בין המוקד הרואה לגורמי האכיפה השונים (משטרה, סיירת הורים וכו').
- ממונה על כתיבה ויישום נהלי המוקד וסדרי הפעולות.
- ממונה על ייצוג המוקד הרואה בפורום האכיפה ברשות.
- ממונה על התאמת פעולת המוקד הרואה בהתאם לצורך (כולל הרחבתו והוספת מצלמות/אתרים) בשיתוף עם הגורם הממונה ברשות.
- ממונה על תחזוקת המוקד בהיבטיו הטכניים והטכנולוגיים (אל מול חברות טכנולוגיה וגורמי הנדסה ברשות המקומית).

דרישות התפקיד:

- בעל ניסיון בניהול צוות עובדים.
- בעל ידע וניסיון במערכות טכנולוגיות.
- בעל ידע וניסיון בהנעת עובדים.
- בעל ידע וניסיון בכתיבת תכנית עבודה, יישום ובקרה.
- אחראי.
- יוזם.
- בעל יכולת עמידה בלחצים.
- רצוי- ניסיון קודם בהפעלת מוקד (צבא/משטרה/פרטי).
- אמין
- יסודי
- היעדר רישום פלילי.
- רצוי-בוגר קורס קצינים בצה"ל/משטרה/שב"ס.

5.ב. מנהל זירת לילה¹³/אחראי משמרת:

הגדרת התפקיד:

- לאור כמות ומורכבות אירועי האלימות והפרות הסדר בשעות החשיכה מומלץ למנות מנהל לזירת הלילה. ייעודו של תפקיד זה לאפשר לנהל בצורה מיטבית ולפי סדר עדיפויות נכון את גורמי האכיפה בלילה ולסייע למשטרה בהפעלת גורמי האכיפה האזרחיים.
- א. ממונה על הפעלת גורמי האכיפה העירוניים בשיתוף עם קצין המשמרת במ"י/משלח משימות במוקד 100.
- ב. יהיה מעודכן בכלל פעילויות גורמי האכיפה האזרחיים ובפעילות החינוך/פנאי המתבצעת.
- ג. ממונה על פעילות המוקד הרואה .
- ד. יכיר את כלל פעילויות הפנאי המתרחשות ברשות.
- ה. יכיר את גורמי הסיוע ברשות (רווחה/בתים חמים וכו') ברשות ואת דרכי התקשורת איתם.

דרישות התפקיד:

- מעל גיל 21.
- בוגר שירות צבאי או שירות לאומי או פטור משירות על פי חוק.
- עדיפות לסטודנטים.
- בעל ידע בהפעלת אמצעים טכנולוגיים.
- בעל יכולת פיקוד והנעת עובדים.
- עצמאי ויזם.
- יכולת קבלת החלטות.
- היעדר רישום פלילי.
- רצוי ניסיון פיקודי/ניהולי.

¹³ ברשויות בהן ישנה פעילות עניפה בשעות הלילה מונו מנהלי זירות לילה (לדוגמה – ראשלי"צ)

5.ג. מוקדן/תצפיתן:

הגדרת התפקיד:

- מפעיל את המערכות הטכנולוגיות של המוקד הרואה.
- מאתר אירועים ומכווין את גורמי האכיפה.
- נותן מענה לפניות אזרחים בנוגע לאירועים מוגדרים.
- אחראי על תיעוד האירועים במסגרת יומן האירועים/מערכת השו"ב.

דרישות התפקיד:

- מעל גיל 18.
- בוגר שירות צבאי או בעל פטור או במסגרת שירות לאומי או אזרחי (או במהלכו במסגרת הסדר לפי חוזר הבט"פ).
- בעל ידע בסיסי בהפעלת מחשב ואמצעים טכנולוגיים.
- עדיפות לסמב"צים / תצפיתנים.
- אמינות.
- יסודיות.
- היעדר רישום פלילי.

6. הכשרות:

6.א. הכשרת מנהלי מוקדים/אחראי משמרת:

תכני ההכשרה:

- אוריינטציה של על"א (תחומים בכלל ותחום האכיפה בפרט) - יועבר ע"י מנהל תכנית על"א ברשות.
- ניהול כ"א (גיוס, שימור והנעת עובדים) - יועבר ע"י מנהל תחום הכשרה בעל"א.
- בניית תכנית עבודה - יועבר ע"י מנהל תחום הכשרה בעל"א.
- תפעול מערכות המוקד הרואה (כולל מערכת שו"ב אם קיימת) - יועבר ע"י החברה המתקינה.
- מדידה, הערכה והפקת לקחים - יועבר ע"י מנהל תחום מדידה והערכה בעל"א.
- היכרות עם גורמי התגובה (ייעוד, משימות וסמכויות) - יועבר ע"י קב"ט הרשות.
- נהלי עבודה במוקד רואה.
- שיתוף פעולה בין יחידות (פנים רשותי ורשות- משטרה) - יועבר ע"י קב"ט הרשות.
- הכרות מעמיקה עם מיקומי המצלמות והשטחים הנצפים.
- המוקד בחירום - יועבר ע"י קב"ט הרשות.

6.ב. הכשרת מוקדנים:

תכני ההכשרה:

- שיחת קב"ט/ראש אגף ביטחון ומנהל תכנית 'עיר ללא אלימות' ברשות.
- הכרת השטח- מתחמים מפוקחים, נקודות חמות, מיקומי מצלמות- יועבר ע"י מנהל המוקד.
- הכרת גורמי האכיפה השונים (סירת הורים, שיטור עירוני, שיטור משולב וכו') - יועבר ע"י מנהל המוקד.
- הכרת המצלמות ואופן תפעולן (כולל תפעול בסיסי של תקלות) - יועבר ע"י החברה המתקינה.
- הכרת מערכת השו"ב (אם קיימת) - יועבר ע"י החברה המתקינה.
- ניהול יומן אירועים, סד"פ אירוע וכו' - יועבר ע"י מנהל המוקד.
- הפעלת המוקד בחירום (הכרת גורמי החירום במרחב הרשות, דרכי תקשורת, תפקידים).
- הכרת נהלים (שת"פ משטרה, זיהוי אירוע וכו') - יועבר ע"י מנהל המוקד.
- תקשורת מונעת הסלמה/שירותיות - יועבר ע"י מנהל תחום הדרכה בעל"א.

7. מדידה והערכה: (יבוצע באחריות מנהל המוקד/קב"ט)

פעילות המוקד צריכה להיבחן באופן תדיר על מנת לסייע למנהל המוקד, לקב"ט ולמנהל תכנית על"א ברשות לתכנן את הפעלתו ולהתאימה למציאות המשתנה כך שתיגבר יעילותה להשגת המטרות. לצורך כך יש לבצע מעקב סדור אחר התוצרים אותם מפיק המוקד הרואה.

המדידה והערכת אפקטיביות המוקד תבוצע במס' פרמטרים:

- א. כמות האירועים שזוהו על ידי המוקד הרואה ופילוח הפניית גורמי האכיפה האופרטיביים.
- ב. כמות האירועים שזוהו על ידי המוקד העירוני ופילוח הפניית גורמי האכיפה האופרטיביים.
- ג. כמות האירועים במתחמים המפוקחים שתועדו על ידי המצלמות ביחס למס' האירועים בפרק זמן דומה בשנים קודמות.
- ד. פילוח האירועים שנצפו לפי סוגי הזירות (חוף הים, בית ספר וכו').

טבלת איסוף נתונים למדידת מוקד רואה

טיפול/ תגובה					
מתוך סך האירועים שנצפו ותועדו במוקד הרואה: כמה הופנו לטיפול הסיור המשולב?	מתוך סך האירועים שנצפו ותועדו במוקד הרואה: כמה הופנו לטיפול הפיקוח העירוני?	מתוך סך האירועים שנצפו ותועדו במוקד הרואה: כמה הופנו לטיפול	סך האירועים שנצפו ותועדו		
				1. סך העבירות שנצפו וזוהו על ידי המצלמות.	
				2. כמות אירועי אלימות פיזית (תגרות וקטטות) <u>שנצפו</u> .	
				3. כמות אירועי עבירות מין (הטרדה מינית/ אונס) <u>שנצפו</u> .	
				4. כמות אירועי וונדליזם (כולל גרפיטי) <u>שנצפו</u> .	
				5. כמות אירועי שיכרות <u>שנצפו</u> .	
				6. כמות אירועי הפריצות לדירה ולעסק <u>שנצפו</u> .	
				7. כמות אירועי הגניבות מתוך רכב/ גניבת רכב <u>שנצפו</u> .	
				8. כמות אירועי "נהיגה מסוכנת" <u>שנצפו</u> .	

8. מוקד רואה משולב (אשכול טכנולוגי)

8.א. כללי:

מוקד אחדוד הוא מוקד המשרת מס' יישובים ונבנה על מנת לתת מענה ליישובים הרחוקים אחד מן השני, בדרך כלל בעלי סל תקציבים נמוך יחסית.

8.ב. הנחות יסוד:

1. היישובים מרוחקים אחד מן השני מבחינה גיאוגרפית.
2. קיימת תחנת מ"י / מג"ב אחת המבצעת אכיפה במתחם הגיאוגרפי של היישובים הנ"ל.
3. אין באפשרות הרשויות להקים מוקד רואה עצמאי (מפאת בעיות תקציב ואחרות).

8.ג. עקרונות הפעלה:

1. תכנית ההפעלה של המוקד תיקבע בפורום משותף של רכזי הביטחון/מנהלי התכניות ביישובים ומפקד תחנת מ"י.
2. עקרונות ההפעלה צריכים לכלול את העקרונות המופיעים בנושא הפעלת מוקד רואה יחיד (כולל נהלים, הגדרות תפקיד, הכשרות וכו').
3. הפעלת כוחות התגובה תבוצע אל מול כל רשות מקומית לפי כוחות התגובה הפועלים בה. (סיירת הורים, שיטור משולב וכו').
4. כל רשות תבנה מדרג הפעלה המתאים לכוחות התגובה הרלוונטיים לגביה.
5. למוקד האחדוד ימונה אחראי אחד (מנהל המוקד שבתחומו נמצא המוקד). באחריותו לבצע את ההכשרה הנדרשת, לתת הנחיות מקצועיות ולבצע בקרה ומדידה אחר פעילות המוקדנים.
6. כל קב"ט ברשות המשתתפת במוקד המשולב יקבע את תכנית העבודה של המצלמות שבתחומי הרשות עליה הוא מופקד (כמה מצלמות נצפות, מצלמות VMD, זמן סריקה, נהלי דיווח וכו').
7. המדידה תבצע עבור כל רשות בנפרד.

9. המוקד הרואה בחירום:

9.א. כללי:

המוקד הרואה ברשות המקומית מבצע בשגרה משימות הנוגעות לתחום האיתור והמניעה של אירועי אלימות. בעת אירועי חירום כגון (רעידת אדמה, פיגוע, מלחמה וכו') ישמש המוקד כגוף מסייע לטיפול באירוע.

9.ב. אירועי חירום:

- פיגוע חבלני
- אירוע רב נפגעים (קריסת מבנה וכו')
- רעידת אדמה
- שריפה גדולה
- מלחמה
- אירועים נוספים (חומרים מסוכנים וכו')

9.ג. פיקוד ושליטה:

ככלל, תקבע כל רשות המפעילה 'מוקד רואה' את כפיפות המוקד ואת משימותיו בחירום. מנהל המוקד ינהל את פעילות המוקד אל מול הנחיות הדרג הממונה שנקבע. במקרים מסוימים ומוגדרים מראש תועבר השליטה בפועל במצלמות המוקד (במקום בו מתאפשר) לידי הרמה הממונה.

9.ד. משימות המוקד בחירום:

- סיוע לשליטה באירוע לרמה הממונה / מפקד העיר בחירום.
- איתור מוקדי אירוע המוני וסיוע לגורמי הצלה במידע.
- איתור מוקדי נפילות טילים וסיוע לגורמי הצלה במידע.
- תיאום מאמצים מול גורמי הצלה שונים (צירים חסומים, סיוע ביצירת קשר מול בתי חולים וכו').

9.ה. נהלים:

בכל מוקד יש לכתוב נהלים הנוגעים להפעלת המוקד ובכללם שיתופי הפעולה עם גורמי ההצלה והפיקוד:

- צה"ל (פיקוד העורף).
- מד"א.
- שירותי הכבאות.
- גורמי הצלה רלוונטים נוספים (יחידות חילוץ, יחידות התערבות וכו').

הנהלים יכללו:

- דרכי תקשורת בין הגופים.
- נהלי דיווח לפי חתך האירועים.
- חלוקת שליטה.

9.ו. אחר:

- עובדי המוקד יכירו את תפקידיהם של כל אחד מגורמי ההצלה ברשות ואת פריסתם (תחנות כיבוי אש, מד"א וכו').
- במוקד יימצאו דרכי התקשורת לכל אחד מגופי ההצלה ובנוסף לבתי החולים האזוריים והמרחביים, חמ"ל פיקוד העורף, איכות הסביבה- חומרים מסוכנים.
- עובדי המוקד יצוידו בציווד מיגון אישי לפי הצורך (שכפ"ץ, מסכות מגן אישיות וכו')
- במוקד ייכתב נוהל לכל אחד מאירועי החירום ובו סדר הדיווח, סדר הפעולות של המוקדן (כולל הקפצת מוקדן נוסף ומנהל המוקד).
- יש לקבוע מורשי גישה למוקד בחירום על מנת לא ליצור עומס ולאפשר עבודה יעילה.
- יש לקבוע נוהל אשר יאפשר למקבלי ההחלטות ברשות לקבל תמונת מצב מהמוקד אחת לזמן מסוים שייקבע.
- לאחר כל אירוע יתבצע תחקיר מקומי/משולב וייכתב דו"ח אירוע חריג.

10. מודל שימוש באמצעי דמה:

10.א. כללי:

לאור העלות הגבוהה של אמצעים טכנולוגיים והצורך למקד את גורמי האכיפה האופרטיביים בנקודות החמות עולה הצורך להשתמש באמצעים נוספים על מנת ליצור הרתעה, אי וודאות בקרב גורמי האלימות ותחושת ביטחון טובה יותר בקרב הקהילה.

10.ב. ייעוד מערך הדמה:

להוות מערך **משלים** לפריסת האמצעים הטכנולוגיים הקיימים על מנת להגביר את חוסר הודאות בנושא פריסת האמצעים ולהגביר את תחושת הביטחון של האזרחים.

10.ג. מטרות:

1. הגברת הנראות של אמצעי האיתור /הרתעה.
2. הגברת תחושת הביטחון של הקהילה במתחמים אלו.
3. יצירת חוסר וודאות בקרב גורמי האלימות לגבי יכולת כיסוי אמת של המצלמות.
4. ניצול מיטבי של תקציב האכיפה ברשויות להשגת אפקטיביות גבוהה בתחום **ההרתעה**.

10.ד. עקרונות פעולה:

1. מיקום המצלמות יקבע בדיון כפורום מצומצם של מפקד התחנה, הקב"ט, מנהל המוקד ומנהל/ת תכנית עיר ללא אלימות לטובת שמירה על סודיות.
2. מצלמות הדמה ימוקמו באזורים בהם ממוקמות מצלמות אמת.
3. מצלמות הדמה צריכות להיות מגובות בכוח מניעה / תגובה זמין.
4. מערך הדמה יהיה תחת בקרה ותחזוקה מתמדת.
5. מעגל "שותפי הסוד" צריך להיות קטן ודיסקרטי.
6. מתחמי המצלמות יהיו משולטים בצורה בולטת.
7. התקנת המצלמות צריכה להיות בהתאם לאופן התקנת מצלמות האמת (כבלים, מיקום מתאים וכו').

נספחים

נספח א' - תחקיר אירועי אכיפה

תחקיר אירוע פנימי – אכיפה

מטרת התחקיר:

הפקת לקחים למטרת שיפור תפעול האירועים מרמת זיהוי האירוע, דרך פריסת הכוחות ועד השימוש במוקד להכלת האירוע. בנוסף לכך ניתן להפיק לקחים ומשמעויות לכלל תחום האכיפה כגון- קביעת נהלים להפעלת מוקד, תכנון תכנית האכיפה וחיבורה לגורמים נוספים, ניתוח מחודש של מתחמים, השפעה על הכשרת המוקדנים וכו'.

מוקד התחקיר:

בכדי להפיק לקחים משמעותיים ותכליתיים מהתחקיר יש למקדו בנושא אחד או שניים מרכזיים. מיקוד התחקיר יאושר על ידי ראש אגף האבטחה של הרשות המקומית או קב"ט הרשות המקומית. מוקד התחקיר צריך לכלול את הנושא ואת תיחום הזמן. המיקוד מאפשר לבחון את הנושא לעומק. כך למשל אם בודקים את תפקוד המוקדנים באירוע ניתן לבחון את נושא דרישות התפקיד, אופן הגיוס וצורת ההכשרה ולהגיע ללקחים ולמסקנות משמעותיים.

לקחים לשיפור/שימור - ברמת התכנית ברשות

המלצות - ברמת פורום האכיפה העירוני

מתי עורכים תחקיר?:

1. כשיש מה לתחקר – גם באירועים מוצלחים יש לעיתים קרובות מה לתחקר וממה להפיק לקחים.
2. לא חייבים לכתוב תחקיר אירוע על כל זיהוי והקפצת גורמי אכיפה מפאת שחיקה מהירה.
3. כשאפשר ללמוד מהתחקיר גם ברמה המקומית וגם ברמה הארצית.
4. כאשר יש סוגיות מסוימות שלא מתבצעות כנדרש וכאשר נדרש לרענן נהלים ביחס לגורם מסוים.

תחקיר אירוע לדוגמא

תאריך האירוע: _____

שעת סיום האירוע: _____

שעת תחילת האירוע: _____

סוג האירוע: (אלימות פיזית, ונדליזם, פריצה, פריצה לרכב, הקמת רעש, סמים/אלכוהול וכו')

המשתתפים באירוע: בני נוער/ ילדים/מבוגרים

הרכב המשתתפים (מגזר לא יהודי/ יהודי, נערים/נערות/ מבוגרים / משולב)

מיקום גורמי אכיפה של הרשות (פיקוח משולב/סירת הורים/ / שיטור עירוני) - לאור תכנית

לו"ז מתגלגל של האירוע: (כולל זיהוי ראשוני, דיווח, הגעת כוחות וסיכום האירוע) -

06:00 זיהוי של 3 ילדים עם בקבוקי אלכוהול – כיכר החתולות.

06:15 העברת דיווח לשיטור המשולב

06:30 הגעת שוטר+ פקח

האם הוקלט – כן/לא

סיום האירוע: ניתן דו"ח/נשפכו בקבוקי אלכוהול, ניתנה אזהרה, הוזמנה משטרה (מס' אירוע/תחנה),

הועבר לטיפול גורמי הרווחה/קידום נוער/ הופנה ללינת חירום/אחר.

מוקד התחקיר: (יש לבחור אחד ממוקדי התחקיר הנ"ל לאור הפערים המרכזיים שהתגלו באירוע)

דוגמה: חיבור גורמי האכיפה לגורמי הרווחה ברשות המקומית/ניתוח מתחמים מאובטחים/התאמת תכנית האכיפה למועדים וכו'.

גורמי הרווחה ברשות המקומית אינם משתתפי באופן קבוע בפורום האכיפה העירוני במסגרת תכנית עיר לא אלימות.

לקחים לשיפור: יש להקפיד על יצירת קשר וחיבור של גורמי הרווחה בעירייה על מנת לאפשר קשר ישיר בין גורמי האכיפה ושיתוף כחלק מהמאמץ למניעת אלימות.

לקחים לשימור: יש לשמר את העברת תכנית האכיפה לידי גורמי העירייה השונים בכדי שיכירו את התוכנית ויתמכו בה.

המלצות:

.1

.2

.3

כותב התחקיר: _____

העתקים:

מנכ"ל הרשות המקומית/ראש העיר

מנהל מחוז _____ - על"א

מנהל תחום אכיפה – על"א

נספח ב' - דוגמה ליומן אירועים (מוקד רואה)

יומן אירועים מוקד "עיריית....." מוקדן : _____

תאריך	שעה	המתחם/האזור	פרטי האירוע	כוח תגובה (מדריך רחוב/סיירת/שיטור/משטרה)	פרטים נוספים
1.1.13	11:11	מרכז הירידים	אזרח דיווח על ילדים שעושים רעש חזק	נשלחה ניידת שיטור משולב	התבצעה שפיכת אלכוהול ונרשם קנס על הקמת רעש

נספח ג' - דוגמה לטופס מעקב פעילות שבועית

טופס מעקב פעילות עירוני – "עיריית ...."

תאריך: _____

הגורם	מרחב/אזור/מתחם	שעות פעילות	איש קשר + דרכי תקשורת
שיטור משולב			
סיירת הורים			
סיירת חברים			
מגרשים מואר			
ערב סרטים	מתנ"ס אליהו	20:00-23:00	מדריך פנאי

נספח ד' - סדר פעולות למוקדן ב'מוקד הרואה'

הפעולות של המוקדן באירוע מתחלקות לתפעול המוקד (מבחינת מצלמות, תיעוד וכו') ולעבודה מול כוחות התגובה. הפעילויות ייעשו בשני מימדים אלו במקביל.

מס"ד	מצלמות	תגובה
קבלת דיווח על אירוע / זיהוי אירוע במצלמות		
1	העלאת האירוע על מסך גדול	שימוש בכריזה (אם ניתן)
2	וידוא הקלטה	הקפצת כוחות תגובה לפי מדרג ההפעלה
3	רישום האירוע ביומן האירועים / תוכנת השו"ב	עדכון קב"ט/מנהל מוקד
4	זיהוי פרטים (לוחית רישוי, פנים, לבוש וכו')	העברת מירב הפרטים לכוחות התגובה (סוג האירוע, כמות המשתתפים, סימנים מזהים וכו')
5	זיהוי פרטים נוספים (סכין, סמים וכו')	הכוונת הכוחות בשטח
6	יציאה לזום אאוט (zoom out) וקבלת פרטים על המרחב (מס' אנשים, כיוון התנועה שלהם, הגעת גורמי אכיפה וכו')	

רכישת והתקנת מצלמות במרחב הציבורי במסגרת עיר ללא אלימות

נוהל זמני - 10.11.11

כללי

1. "עיר ללא אלימות" הינה תכנית לאומית שתכליתה להביא לצמצום האלימות במרחב העירוני ולהביא לשיפור בביטחון האישי של התושב, תוך שימוש ברשות המקומית כיחידת השינוי. בתוכנית מופעלים מאמצים בתחומי האכיפה, החינוך, הרווחה, תרבות הפנאי ובהקשר העירוני הרחב. כיום פועלת התכנית בכ- 86 רשויות מקומיות.
2. חלק מהאמצעים בהם נעשה שימוש במסגרת התוכנית הינו מערך מצלמות המתעדות את המתרחש במרחב הציבורי. הנחת עבודה היא כי צילום המרחב הציבורי מסייע במניעתם של מעשי עבירה על דרך ההרתעה, מצמצם את היקפם בשל נגישותם המהירה של כוחות האכיפה לזירות עבירה ומהווה אמצעי חשוב בפענוח עבירות.

הבסיס המשפטי

3. הגם שהמרחב הציבורי גלוי לעינו של הציבור, צילום המרחב הציבורי כרוך בפגיעה בפרטיותם של המשתמשים בו. צילום רציף ומתמשך של השטח מאפשר מעקב אחרי הנמצאים בו ופוגע בחירותם ובזכותם להעזב לנפשם.
4. עם זאת, כמו כל זכות, גם זכותם לפרטיות של המשתמשים במרחב הציבורי אינה זכות בלעדית. הדין הישראלי מכיר באפשרות לפגוע בזכות לפרטיות, לצורך אינטרס ציבורי רב משקל ובמידה שאינה עולה על הנדרש. צמצום עבירות האלימות ופגיעה ברכוש וצמצום הסיכון שהציבור עומד בו בצלן של עבירות אלה הינו תכלית חברתית המצדיקה גם פגיעה בפרטיותם של רבים, שהם תמי לב, המשתמשים במרחב הציבורי.
5. משטרת ישראל היא הגורם האחראי על פי חוק למניעת עבירות ולאכיפתן של הדין הפלילי. מתוקף תפקידה זה אחראית המשטרה לטיפול בעבירות אלימות ורכוש, מניעתן ואכיפתן. נכון לעת הזאת אין בדין החקוק הסמכה קונקרטית להפעלת מערך מצלמות במרחב הציבורי על ידי המשטרה. עם זאת, על דעת היועץ המשפטי לממשלה, פרשנות רחבה של סעיף 3 לפקודת המשטרה וכחלק מסמכויות העזר המוקנות לה מאפשרת למשטרה לעשות שימוש באמצעי זה לצורך ביצוע תפקידה בסייגים ראויים.

6. נוהל זמני זה מסדיר את רכישת המצלמות והתקנתן עד לקביעת נוהל קבע ע"י המשרד לביטחון פנים, משרד המשפטים ומשטרת ישראל, המסדיר באופן נרחב את הבסיס המשפטי, תיאור של מערך המצלמות ומוקד רואה, ואופן השימוש במצלמות אלו.

מטרה

7. נוהל זמני זה מטרתו להסדיר את אופן הרכישה וההתקנה שבהקמת מערך מצלמות לצילום המרחב הציבורי ברשויות מקומיות בהן נוהגת תוכנית עיר ללא אלימות.

תחומי אחריות

8. משטרת ישראל – משטרת ישראל הינה גוף האכיפה המרכזי במדינת ישראל והיא הגורם המוסמך לטפל בכלל העבירות המתבצעות בשטח המדינה, לרבות עבירות אלימות ופגיעה ברכוש, בהתאם למדיניות האכיפה שנקבעה ובהתאם לסדרי עדיפויותיה.

9. הרשות המקומית - לרשות המקומית הוקנו בחוק סמכויות שונות. הגם שהרשות אינה מוסמכת לטפל בעבירות אלימות, הרי שלחלק מהעבירות שהיא מוסמכת לטפל יש זיקה לתחום האלימות או שהן משקפות פוטנציאל אלימות (כך למשל לעניין פגיעה ברכושה של הרשות המקומית). בנוסף מפעילה הרשות המקומית גורמים שונים המטפלים במניעת האלימות שלא בדרך של אכיפת החוק בתחום החינוך והרווחה כגון סיירות הורים, מדריכים חברתיים וכו'.

10. המשרד לביטחון הפנים – הוגה ויוזם התוכנית עיר ללא אלימות ואחראי לה באחריות מיניסטרילית. במסגרת זאת אחראי המשרד, לעניין פרויקט המצלמות :

א. תיקצוב התוכנית והקצאת תקציבים לרשויות המקומיות לצורך רכישת אמצעים טכנולוגיים והעברת תשדורות ממוקד רואה לתחנות המשטרה.

ב. עריכת מכרז לרכישת המצלמות עבור הרשויות המקומיות ולתחזוקתן.

ג. פיקוח ובקרה על השימוש בתקציבים שהועברו לרשויות המקומיות, עמידת הרשויות בתנאי התוכנית, השימוש בתקציבי התוכנית, עמידה בתנאי המכרז.

רכישת מערך המצלמות והמוקד הרואה

11. מערך המצלמות יכול לכלול אך ורק מצלמות חוזי לצילום ביום ובלילה. במוקד יותקנו מסכי צפייה שאופיינו ואושרו על ידי הגורם המקצועי במשרד לביטחון פנים ומשטרת ישראל. למען הסר ספק מובהר כי בכל מקרה לא יותקנו ולא יעשה שימוש באמצעי צילום או הדמיה בעלי אופי פולשני, באמצעי שמע; או בתוכנות לעיבוד מידע מזוהה מתוך תוצרי הצילום.
12. רכישת האמצעים והצבתם תיעשה על ידי הרשות המקומית מהתקציב שהוקצה לה במסגרת תוכנית עיר ללא אלימות לאחר אישור הגורמים המתאימים במשרד לביטחון הפנים.
13. הבעלות באמצעים תהיה של הרשות המקומית והיא תהיה אחראית על תחזוקתם ולכל נזק שייגרם להם.

הצבת המצלמות

14. ההחלטה על הצבת מצלמות, המיקום בו יוצבו, זוויות וטווחי הצילום, מועדי הצילום, והאופן בו תופעלנה תתקבל באופן בלעדי על ידי מפקד תחנת המשטרה שבתחומה מצוי השטח בו רוצים להציב את המצלמה בהתייעצות עם גורמי הרשות המקומית במסגרת וועדת האכיפה של תוכנית "עיר ללא אלימות".
15. לא יוצבו מצלמות שלא במקומות אותם אישר מפקד התחנה.
16. המצלמות יוצבו אך ורק במקומות בהם קיים חשש לביצוע עבירות אלימות ורכוש בשטח המצולם. קיומו של חשש ייקבע על פי מידע מודיעיני רלבנטי, ניסיון העבר, נתונים סטטיסטיים וכן מאפיינים כלליים של האיזור (כגון איזורי בילוי).
17. כן ישקול מפקד התחנה קיומם של אמצעים חלופיים אחרים ופוגעניים פחות להשגת התכלית כגון, סגירה לכלי רכב, הצבת שוטרים.
18. המצלמות יצלמו אך ורק את המרחב הציבורי. המצלמות לא יכוונו ולא יצלמו מקומות בהם קיימת רגישות גבוהה לשמירה על פרטיות כגון: בתי מגורים, מקומות שהכניסה אליהם יכולה לחשוף מידע רגיש כגון מרפאות לבריאות הנפש, מרפאות איידס וכו'.
19. החלטת מפקד התחנה על הצבת מצלמות תינתן בכתב ותכלול את הפרטים הבאים:
- א. מיקום המצלמה.

- ב. הסיבות בגינן נדרש להציב את המצלמה במיקום זה.
- ג. התנאים וההגבלות להצבת המצלמה, אם ישנם (מועדי הפעלה, זוויות וכו')
- ד. היבטים רגישים במקום המחייבים תשומת לב מיוחדת.

20. לפחות אחת לשנה יערוך מפקד התחנה בחינה חוזרת בדבר הצורך בהצבת המצלמות לרבות התנאים להפעלתן. הבחינה תיערך בין השאר אל מול הנתונים שנצברו לגבי אירועי האלימות במתחם המצולם. מפקד התחנה יורה על הסרת מצלמות או על עריכת שינויים במתווה הפעלתן בהתאם לממצאי הבחינה.

מפקד התחנה ידווח בכתב על תוצאות הבחינה לקצין האבטחה המחוזי ולמנהלת עיר ללא אלימות.

יידוע הציבור

21. הוחלט על הצבת מצלמות במרחב הציבורי תמסור הרשות המקומית שבשטחה מוצבת המצלמה לציבור הודעה על כך באמצעות מודעות ברורות המודיעות שהמקום מצולם על ידי מצלמות אבטחה.

22. בנוסף תפרסם הרשות המקומית, אם בעיתונות המקומית, באתר האינטרנט של הרשות או בכל דרך אחרת, הודעה לציבור בדבר הצבת המצלמות והאיזורים בהם מוצבות.

תחילה

23. נוהל זה יכנס לתוקפו באופן מיידי לאחר פירסומו.

נספח ז' - דוגמה לטופס התחייבות מוקדן על סודיות

לכבוד

עיריית _____

א.ג.נ.

כתב התחייבות לשמירה על סודיות

אני הח"מ _____ נושא ת.ז. _____ כתובת: _____ מצהיר ומאשר בזאת כדלקמן:

הואיל: ואני משמש בעירייה _____ בתפקיד מוקדן ביטחון (להלן: "העבודה");
והואיל: ובמהלך העבודה אני נחשף לפרטי מידע ו/או למאגר מידע סודי ו/או רגיש, כהגדרתו להלן:

לפיכך הריני מצהיר ומתחייב כלפי העירייה כדלקמן:

1. לעניין כתב התחייבות זה, בגדר המונח "מידע" ייכללו תיעוד רציף של אירועים מצולמים ו/או כל מסמך ו/או כל מידע אחר שאינו נחלת הרבים ו/או מידע רגיש שהגיע לידיעתי, בדבר אישיותו של אדם, צנעת חייו, מצב בריאותו, מצבו הכלכלי, דעותיו, אמונותיו וכיו"ב, הנחשב ו/או העלול להיחשב כ- "מידע רגיש", כהגדרתו בחוק הגנת הפרטיות התשמ"א – 1981 (להלן: "החוק"), ו/או כאמור בהנחיית רשם מאגר מידע מס' 4/2012 "שימוש במצלמות אבטחה ומעקב ובמאגרי התמונות הנקלטות בהן" (להלן: "הנחיית רשם מאגר המידע").
- מצ"ב העתק הנחיית רשם מאגר המידע, מסומן כנספח א' להתחייבותי זו ומהווה חלק בלתי נפרד הימנה.
2. הנני מתחייב/ת לשמור בסוד כל מידע, כהגדרתו לעיל, שגיע לידיעתי במישרין או בעקיפין, ולא למסור ו/או לגלות את המידע, ו/או להרשות לאחר לגלות ו/או להעביר את המידע, לא במישרין ולא במשתמע, לצד שלישי או לכל אדם אחר, אלא באישור העירייה מראש בכתב.
3. הנני מתחייב/ת שלא להעתיק בדרך כלשהי, בין בכתב, בצילום, באמצעים אלקטרוניים וכן בכל טכניקה אחרת, מידע ו/או מסמכים כלשהם שהגיעו אלי במסגרת העבודה מלבד הדרוש לצורך ביצוע העבודה עבורכם.
4. הנני מתחייב/ת לא לעשות כל שימוש במידע ו/או במסמכים באופן כלשהו, מלבד השימוש הדרוש לצורך יישום המטרה שלשמה נמסרו לי המידע ו/או המסמכים על ידכם במסגרת העבודה.
5. הנני מתחייב/ת לא לפרסם את המידע ו/או המסמכים בכל דרך שהיא.
6. הנני מצהיר/ה ומתחייב/ת לנקוט בכל אמצעי הזהירות בקשר עם המידע ו/או המסמכים, ובין היתר למנוע אפשרות שיחשפו ו/או שיוצאו מרשותי ו/או שיגיעו לידי מי שלא הוסמך לקבלם. לנקוט בכל האמצעים הדרושים לאבטחת המידע ו/או המסמכים ולהגן על המידע ו/או המסמכים מפני חשיפה, פגיעה, שיבוש, מחיקה וכיו"ב.
7. ידוע לי כי השרת שבו מוחזק המידע, מצוי בחדר נעול, שהגישה אליו אפשרית למוקדני הביטחון בלבד ו/או לממונה עליהם. לפיכך הנני מתחייב לנקוט באמצעי הזהירות והבקרה הנדרשים על מנת להבטיח כי הגישה למידע ו/או הצפייה בו, ייעשו אך ורק על ידי המורשים לכך.
8. הנני מצהיר/ה ומתחייב/ת, כי הוראות חוק הגנת הפרטיות הנ"ל, והתקנות על פיו, ידועות לי היטב וכן כי קראתי והבנתי את הנחיית רשם מאגר המידע, והנני מתחייב/ת לפעול על פיהם.
9. הנני מתחייב/ת לשאת באחריות לכל נזק שייגרם לעירייה וכל צד ג' בגין אי קיום התחייבויותי זו ו/או הפרת תנאי מתנאיה, ואני מתחייב/ת לפצות ו/או לשפות את העירייה, מיד עם דרישתה הראשונה, בגין כל נזק כאמור.
10. הנני מצהיר/ה כי התחייבותי זו תעמוד בתוקפה במשך כל תקופת העסקתי ואף לאחר סיומה, וזאת מכל סיבה שהיא וללא מגבלת זמן.
11. התחייבותי זו באה להוסיף על כל חובה המוטלת עלי ע"פ כל דין.

לראיה באתי על החתום:

תאריך _____

חתימה _____

פורמט לתיק "מוקד רואה"

בז'יר ללא אלימות

הנדון : פורמט לכתובת תיק הפעלה ל'מוקד רואה'

פורמט תיק המוקד הרואה נועד לתת מסגרת לרשויות המקומיות בבואן לתכנן את פעולת המוקד הרואה במסגרת תכנית עיר ללא אלימות.
התיק המלא ייתן למוקדן תמונת מצב ומידע חיוני בבואו להפעיל את המצלמות ויכלול בין היתר את מטרות המוקד, פריסת המצלמות שבו, נהלי עבודה ודרכי תקשורת.

בברכה,

איתמר שוורץ
מנהל תחום אכיפה ותשתיות
עיר ללא אלימות

מטרות המוקד:

- .1
- .2
- .3
- .4

פריסת המצלמות:

מס"ד	מיקום המצלמה	סוג המצלמה (קבועה/ניידת)	אזורי עניין	אירועים	הערות
1	פארק חבצלת	קבועה	אזור המשחקים	1. ונדליזם 2. שתיית אלכוהול 3. הקמות רעש	דגש על אירועים בין השעות 23:00 ל-04:00
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					

תוכנית צפייה במצלמות:

הערות	מצלמות מתחלפות	מצלמות קבועה	מס' מסך
	2,5	1	1
	10,9	4	
החלפה כל עשר דקות	12,14	7	
מתחלפות אוטומטית VMD-	16,15	8	
			2
			3
			4

איוש המוקד (שגרה):

מס' מוקדנים	שעות	המשמרת
2 מוקדנים	07:00-15:00	משמרת בוקר
מוקדן אחד	15:00-23:00	משמרת ערב
מוקדן אחד	23:00-07:00	משמרת לילה

איוש המוקד (חירום):

מס' מוקדנים	שעות	המשמרת
2 מוקדנים	07:00-15:00	משמרת בוקר
מוקדן + אחמ"ש	15:00-23:00	משמרת ערב
מוקדן + אחמ"ש	23:00-07:00	משמרת לילה

מפה עם מיקומי המצלמות:

- ליד כל מצלמה יצוין המס' הסידורי שלה.

פנורמה של כל מצלמה (עם שפה משותפת):

מצלמה מס' 1- פארק חבצלת

- מס' המצלמה יהיה תואם לטבלאות בעמ' הקודמים.

פירוט גורמי האכיפה ברשות:

הגורם	ימי פעילות	שעות פעילות	הערות
סיירת הורים	ו'	22:00-03:00	פארק ציפורה, פארק השלולית
שיטור עירוני	א'-ה'	19:00-04:00	הפעלה דרך מוקד 100
פיקוח עירוני	א'-ה'	07:00-19:00	

מדרג הפעלה לדוגמה של גורמי אכיפה באירועי מוקד רואה:

האירוע	עדיפות גבוהה	בינונית	נמוכה
הקמת רעש	סיירת הורים	שיטור משולב	משטרה
קטטה	משטרה	שיטור משולב	סיירת אופניים
שתיית אלכוהול בפארק	שיטור משולב	סיירת הורים	פיקוח הורים
ונדליזם	פיקוח עירוני	משטרה	סיירת הורים

סדר פעולות באירוע למוקדן:

מס"ד	מצלמות	תגובה
1	העלאת האירוע על מסך גדול	שימוש בכריזה (אם ניתן)
2	וידוא הקלטה	הקפצת כוחות תגובה לפי מדרג ההפעלה
3	רישום האירוע ביומן האירועים /תוכנת השו"ב	עדכון קב"ט/מנהל מוקד
4	זיהוי פרטים (לוחית רישוי, פנים, לבוש וכו')	העברת מירב הפרטים לכוחות התגובה (סוג האירוע, כמות המשתתפים, סימנים מזהים וכו')
5	זיהוי פרטים נוספים (סכין, סמים וכו')	הכוונת הכוחות בשטח
6	יציאה לזום אאוט (zoom out) וקבלת פרטים על המרחב (מס' אנשים, כיוון התנועה שלהם, הגעת גורמי אכיפה וכו')	

- כל פעולה תעודכן ביומן האירועים/תוכנת שו"ב עם ציון השעה (שעת העברת הקריאה לכוח התגובה, שעת ההגעה, אופן הטיפול באירוע, סימנים מזהים וכו').

הודעות מוקלטות לשימוש במערכות הכריזה:

- שימוש במערכת הכריזה – רק באירועים אשר יוגדרו על ידי מנהל המוקד.
- אין לעשות שימוש במערכת הכריזה למעט צרכים מבצעיים.

ההודעות:

1. נא להפסיק להרעיש
2. אתם מתבקשים לעזוב את המקום
3. המשטרה בדרך

דרכי תקשורת:

מס"ד	תחום/אגף	שם	תפקיד	טלפון
1	ביטחון	ישראל ישראלי	קב"ט	050-8765432
2	ביטחון		רכז ביטחון	
3	שפי"ע		מנהל האגף	
4	שפי"ע		מנהל מחלקת אחזקה	
5	שפי"ע		מנהל מחלקת גינון	
6	פיקוח עירוני		מנהל אגף	
7	פיקוח עירוני		אחראי פקחים	
8	מוקד עירוני		מנהל מוקד	
9	מוקד עירוני		אחראי משמרת	
10	סיירת הורים		רכז סיירת	
11	סיירת הורים		ראש צוות א'	
12	מינהל חינוך		ראש המינהל	
13	מתנ"סים		מנהל	
14	משטרה		מפקד התחנה	
15	משטרה		ק. אג"מ	
16	משטרה		רכז מודיעין	
17	משטרה		רכז נוער	
18				
19				
20				

הגדרות תפקידים:

מנהל מוקד רואה:

- אחראי על גיוס, הכשרה והפעלה של כ"א במוקד.
- אחראי על קביעת תכנית העבודה של המוקד (בשיתוף עם מנהל מחלקת הביטחון ומנהל/ת על"א)
- אחראי על כתיבת, מיסוד והפעלת נהלי המוקד בשגרה ובחירום
- אחראי על בניית שיתוף הפעולה של המוקד הרואה אל מול גורמי האכיפה האופרטיביים ברשות.
- מייצג את המוקד בוועדת האכיפה הרשותית.
- אחראי על תיעוד האירועים במוקד.
- אחראי על פעילות המוקד בשגרה ובחירום.
- אחראי לבניית תכנית הכשרה לעובדי המוקד.

כפיפות: מנהל אגף ביטחון/פיקוח

מוקדן:

- אחראי על הפעלת המצלמות בהתאם לתכנית ההפעלה.
- אחראי על הפעלת גורמי האכיפה לאירועים.
- אחראי על תיעוד האירועים במסגרת יומן האירועים/תוכנת השו"ב.
- אחראי על דיווח אירועים לרמה הממונה (לפי הגדרות).

כפיפות: מנהל המוקד הרואה

מורשי כניסה למוקד הרואה:

מס"ד	שם	תפקיד
1	ישראל ישראלי	קב"ט
2		
3		
4		
5		
6		
7		
8		
9		
10		

נהלים:

נהלי שגרה:

- כמה זמן לפני מגיעים למשמרת.
- בדיקת תקינות מצלמות אחת ל....
- בדיקת קשר מול שיטור משולב/סיירת הורים אחת ל...
- עדכון פעילות פנאי בטבלה במוקד.
- משמעת במוקד – שימוש בטלפון לשיחות אישיות, לבוש, מענה וכו'.
- תיעוד ביומן אירועים.
- נהלי דיווח (מתי מדווחים ולמי...)
-
-

נוהל קליטת עובד חדש:

- שיחת קב"ט
- הכרות עם גורמי האכיפה
- סיור שטח מצלמות
- מפגש עם רכז סיירת הורים
- סיור עם השיטור המשולב
- מבחן חפיפה עיוני
- מבחן חפיפה מעשי
- תפעול מצלמות
- תפעול תוכנת שו"ב
-
-

נהלי חפיפה :

- מעבר על מצלמות.
- מעבר על יומן אירועים.
- אירועים חריגים.
- פעילות פנאי /אחרת שמתקיימת.
- עדכון דרכי תקשורת בטבלה (מנהלים תורנים, רכז סיירת וכו').
- עדכון פעילות גורמי אכיפה.
- בדיקת מצלמות.

•
•

נהלי אבטחת מידע :

- מסירת מידע לאזרחים.
- מסירת מידע למשטרה.
- הקלטה.
- שמירת הקלטות.
- תיעוד אירועים.

•
•

דו"ח אירוע חריג ב"מוקד רואה"

תאריך: _____

פרטי האירוע:

מיקום: _____ מצלמות רלוונטיות: _____, _____, _____

שעת תחילת אירוע: _____

שעת סיום אירוע: _____

תיאור האירוע:

הטיפול:

האירוע דווח ל: _____, _____, _____

דיווח הועבר ל:

- אגף שפ"ע
- אגף ביטחון
- אגף חינוך
- משטרה
- חברת חשמל
- מוקד עירייה (מוקד 106)
- כבוי אש
- מד"א
- אחר _____

הערות:

מוקדן: _____